

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

P/a
t.a.v.

Uitsluitend per e-mail naar:

Datum 29 juni 2021

Betreft Beslissing op bezwaarschrift; Wob-besluit met referentie
TRCNVWA/2020/2787, dossier 19-0858

Geachte heer Van Duijn,

Op 10 februari 2021 heb ik uw bezwaarschrift namens [REDACTED]
ontvangen tegen mijn beschikking van 17 december 2020 met referentie
TRCNVWA/2020/2787, dossier 19-0858. Dit besluit is genomen op grond van de
Wet openbaarheid van bestuur (hierna: **Wob**).

Het besluit heb ik opnieuw beoordeeld. In deze brief vindt u mijn beslissing op uw
bezwaarschrift en waarom deze beslissing is genomen. Aan het einde van deze
brief staat hoe u beroep kunt aantekenen tegen deze beslissing. In de bijlage
vindt u de artikelen waarop de beslissing gebaseerd is.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaar kennelijk gegrond in de zin dat ik het ontbrekende
document, te weten de veterinaire verklaring, d.d. 18 juli 2018, aanvullend
gedeeltelijk openbaar maak. Dit betekent dat ik het besluit van 17 december 2020
gedeeltelijk herroep. Uw verzoek om een proceskostenvergoeding wijs ik toe.

Het verloop van de procedure

Op 10 juli 2019 ontving de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna:
NVWA) uw verzoek, namens [REDACTED], tot het openbaar maken
van documenten met betrekking tot een aantal eendenhouderijen en/of bedrijven
die zich bezighouden met het vangen van eenden, alsmede tot het openbaar
maken van documenten die voortvloeien uit [REDACTED] handhavingsverzoek van
3 juli 2018 ([REDACTED]). U beroept zich hierbij op de Wob.

De ontvangst van uw verzoek is op 15 juli 2019 per e-mail bevestigd en heeft
hierbij als dossierkenmerk het nummer 19-0858 gekregen.

Bij brief van 6 augustus is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot
5 september 2019.

directie Strategie

divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Inlichtingen bij

Jurist

T 088 223 09 61

M [REDACTED]

Onze referentie

494-44147

Uw brief van

10 februari 2021

Uw referentie

Bijlagen

1. Regelgeving
2. Veterinaire verklaring

Bij brief van 11 september 2019 heeft u de NVWA in gebreke gesteld.

Op 7 oktober 2019 heeft u een beroepschrift namens [REDACTED], ingediend wegens het niet tijdig beslissen op uw verzoek.

Op 5 december 2019 heeft de Rechtbank Gelderland uitspraak aangaande dit beroep gedaan en het beroep gegrond verklaard en bepaald dat ik binnen 2 weken na de verzenddatum van de uitspraak alsnog een beslissing op uw verzoek bekend diende te maken.

Op 17 december 2019 heb ik een besluit op uw verzoek genomen, inhoudende het gedeeltelijk openbaar maken van de bij de NVWA aanwezige documenten (hierna: het **bestreden besluit**).

Op 28 januari 2021 heeft u, in reactie op het bestreden besluit, aan de rechtbank aangegeven dat u nog niet kunt aangeven of het eens met het bestreden besluit, aangezien de documenten, in verband met de uitgestelde openbaarmaking, nog niet aan u waren verstrekt. Zekerheidshalve heeft u toen aangegeven het niet eens te zijn met het bestreden besluit en heeft u verzocht de zaak voor een inhoudelijke behandeling als bezwaar terug te wijzen naar de NVWA.

Op 1 februari 2021 zijn de documenten conform het bestreden besluit aan u verstrekt door middel van een e-mail en op 2 februari 2021 per post. Eveneens zijn de documenten gepubliceerd op 1 februari 2021 op de site van de NVWA en de Rijksoverheid.

De rechtbank heeft bij brief van 8 februari 2021 de NVWA verzocht uw reactie van 28 januari 2021 ter behandeling als bezwaarschrift over te nemen.

Bij brief van 19 februari 2021 is de ontvangst van uw bezwaar bevestigd en bent u in de gelegenheid gesteld de gronden van uw bezwaar aan te geven.

Bij brief van 17 maart 2021 is de ontvangst van de gronden van uw bezwaar bevestigd.

Bij brief van 28 april 2021 is de beslistermijn met zes weken verdaagd.

Op 15 juni 2021 heeft u de NVWA in gebreke gesteld wegens het uitblijven van een beslissing op uw bezwaar. Dit betekent dat ik uiterlijk dinsdag 29 juni 2021 mijn beslissing op uw bezwaar bekend moet maken.

De aangevoerde bezwaargrond

In uw bezwaarschrift heeft u kenbaar gemaakt het niet eens te zijn met het bestreden besluit. U hebt hierbij –samengevat – de volgende bezwaargrond aangevoerd:

- Niet alle openbaar te maken documenten zijn daadwerkelijk openbaar gemaakt. Volgens de rapporten van bevindingen die openbaar zijn gemaakt, zouden er vijf veterinaire verklaringen opgesteld naar aanleiding van vijf overtredingen gefilmd op drie bedrijven. Vier van de vijf veterinaire verklaringen ontbreken.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
29 juni 2021

Onze referentie
494-44147

De beoordeling van de bezwaargronden

Uw bezwaarschrift heb ik zorgvuldig beoordeeld en het bestreden besluit opnieuw getoetst aan het wettelijk kader. In het navolgende zal ik ingaan op de door u aangevoerde bezwaargrond.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
29 juni 2021

Onze referentie
494-44147

Uitgangspunten van de Wob

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wob kan een ieder een verzoek om informatie, neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid, richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkende instelling, dienst of bedrijf. Een document is een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of een ander materiaal dat gegevens bevat (artikel 1, onder a, van de Wob).

Het uitgangspunt van de Wob is dat alle informatie, neergelegd in documenten die zich bij een bestuursorgaan bevinden, in beginsel openbaar is.

Artikel 3, vijfde lid, van de Wob bepaalt dat een verzoek als bedoeld in het eerste lid wordt ingewilligd, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob. Deze artikelen bevatten de uitzonderingen en beperkingen op het beginsel van openbaarheid.

Bezwaargrond: Ontbrekende documenten

In uw bezwaarschrift geeft u, dat aan met het bestreden besluit niet alle openbaar te maken documenten daadwerkelijk openbaar zijn gemaakt. Volgens de openbaargemaakte rapporten van bevindingen zouden er vijf veterinaire verklaringen zijn opgesteld naar aanleiding van vijf overtredingen gefilmd op drie bedrijven. U stelt dat vier van de vijf veterinaire verklaringen ontbreken.

Na bestudering van het dossier en uit navraag binnen de organisatie kom ik tot de conclusie dat inderdaad één veterinaire verklaring ten onrechte niet in de besluitvorming op uw verzoek is meegenomen.

In de rapporten van bevindingen met de nummers 2645/18/0079, 2645/19/0004, 2645/19/0001 en 2645/18/0085 wordt verwezen naar één en dezelfde veterinaire verklaring, d.d. 4 juli 2018. In alinea 2 van deze veterinaire verklaring wordt ook verwezen naar de drie verschillende data waarop de videobeelden ziet, te weten 15 februari 2018, 19 februari 2018 en 7 maart 2018.

Ten overvloede merk ik op dat ook in het rapport 2645/19/0003 naar deze veterinaire verklaring wordt verwezen

De bezwaargrond slaagt derhalve, aangezien ik ten onrechte de betreffende veterinaire verklaring niet heb meegenomen in mijn besluit op uw verzoek.

Toetsing aan de overige uitzonderingsgronden

Of het document alsnog (gedeeltelijk) openbaar gemaakt kan/moet worden dient vervolgens beoordeeld te worden aan de hand van de overige uitzonderingsgronden van artikel 10 en 11 van de Wob.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
29 juni 2021

Onze referentie
494-44147

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. Gegevens van persoonlijke aard zoals namen en persoonsgegevens worden op grond van bestendige jurisprudentie niet openbaar gemaakt. In het document staan gegevens zoals bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e van de Wob.

In het document zijn de namen en handtekening van ambtenaren van de NVWA opgenomen. Het gaat hierbij om ambtenaren die niet zelfstandig of in mandaat namens mij besluiten nemen. De inspecties vinden daarnaast plaats in een betrekkelijk klein werk-technisch speelveld (beperkt aantal inspecteurs in een beperkte branche).

In dit geval zou het openbaar maken van deze gegevens betekenen, dat de betreffende ambtenaren kunnen worden benaderd buiten de kaders van de werkzaamheden, hetgeen zou leiden tot aantasting van zijn/haar persoonlijke levenssfeer. Aan de hiervoor genoemde omstandigheden ken ik een dusdanig gewicht toe dat het belang van openbaarmaking daarvoor moet wijken.

Ik zie in deze uitzonderingsgrond dan ook reden om namen van de ambtenaren en de handtekening niet openbaar te maken. Ik ben van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het algemene belang van openbaarheid.

Conclusie

Ik verklaar uw bezwaar kennelijk gegrond in de zin dat ik het ontbrekende document, te weten de veterinaire verklaring, d.d. 4 juli 2018, aanvullend gedeeltelijk openbaar maak.

De kennelijkheid is gelegen in het feit dat met de openbaarmaking van het ontbrekende document volledig aan uw bezwaar tegemoet wordt gekomen en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad. Op grond van artikel 7:3, onder e, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: **Awb**) heb ik daarom van het horen afgezien.

De verstrekking van het document vindt, conform artikel 6, vijfde lid, van de Wob, gelijktijdig plaats met bekendmaking van dit besluit. Daarnaast zal een geanonimiseerde versie van de beslissing op bezwaar en het document geplaatst worden op www.rijksoverheid.nl.

Proceskostenvergoeding

In het bezwaarschrift heeft u verzocht om een proceskostenvergoeding. Op grond van artikel 7:15, tweede lid, van de Awb worden de kosten die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed voor zover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. Nu ik het door u bestreden besluit herzie, heeft u recht op een proceskostenvergoeding.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
29 juni 2021

Onze referentie
494-44147

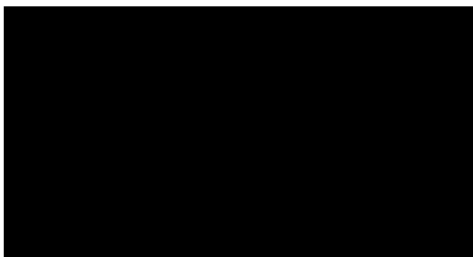
Ik ken u daarom een vergoeding toe en stel het bedrag vast op € 534,-. De vergoeding is overeenkomstig het Besluit proceskosten bestuursrecht waarbij is uitgegaan van verleende rechtsbijstand bij het opstellen van een bezwaarschrift (1 punt).

Vragen

Heeft u vragen naar aanleiding van de beslissing op bezwaar? Neem dan telefonisch contact op met de NVWA. U kunt bellen met Team Bezwaar en Beroep op het telefoonnummer 088 – 22 30 961. Geef tijdens het gesprek aan dat u de behandelaar van uw bezwaarschrift wilt spreken en houd onze referentie bij de hand.

Hoogachtend,

de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

mr. J.F.L. Roording

Hoofd van de Divisie Juridische Zaken van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Beroepsmogelijkheid

Als u zich niet kunt verenigen met dit besluit, kunt u binnen zes weken na verzending van dit besluit een beroepschrift indienen. Het beroepschrift dient conform artikel 6:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht schriftelijk te worden ingediend en dient tenminste de volgende gegevens te bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum waarop u het beroepschrift indient;
- de omschrijving van het besluit waartegen het beroep zich richt;
- de gronden van het beroep;
- uw handtekening.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
29 juni 2021

Onze referentie
494-44147

Het verdient aanbeveling om een afschrift van dit besluit mee te sturen. Stuur het beroepschrift naar de rechtbank van uw arrondissement. Voor de behandeling van het beroep brengt de rechtbank aan u een bedrag in rekening.

In sommige situaties kunt u digitaal beroep instellen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Let wel: het instellen van beroep schort de werking van dit besluit niet op.

Bijlage: Regelgeving

Artikel 7:3 van de Algemene wet bestuursrecht:

Van het horen van belanghebbenden kan worden afgezien indien:

- a. het bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk is,
- b. het bezwaar kennelijk ongegrond is,
- c. de belanghebbende heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord,
- d. de belanghebbende niet binnen een door het bestuursorgaan gestelde redelijke termijn verklaart dat hij gebruik wil maken van het recht te worden gehoord, of
- e. aan het bezwaar volledig tegemoet wordt gekomen en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
29 juni 2021

Onze referentie
494-44147

Wet openbaarheid van bestuur

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;

- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
 4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
 5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
 6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
 7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
 8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
29 juni 2021

Onze referentie
494-44147

VETERINAIRE VERKLARING

Ik, [REDACTED], toezichthoudend dierenarts bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, toezichthouder zoals gedefinieerd in artikel 5.11 van de Algemene wet bestuursrecht en op grond van artikel 8.1 van de Wet dieren, zoals omschreven in artikel 2a van het Besluit aanwijzing toezichthouders Wet dieren, aangewezen om toezicht te houden op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wet dieren, rapporteer het volgende:

Op 3 juli 2018, omstreeks 16:00 uur is mij door mijn teamleider [REDACTED] gevraagd mijn mening als dierenarts te geven over video beelden die verstrekt zijn aan de NVWA in het kader van een handhavingsverzoek van de Stichting "Animal Rights". Ik heb deze video beoordeeld op 4 juli 2018, vanaf ongeveer 10:00 uur. De video is gemaakt tijdens het laden voor transport van vleeseenden op 15 februari 2018, 19 februari 2018 en 7 maart 2018.

Bij de beoordeling van de beelden is rekening gehouden met de geldende wetgeving. Volgens Art 2.1.1 van de Wet dieren is het verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen. Bij het doden van dieren moet regelgeving volgens Artikel 2.10 lid 2 en 3 van de Wet dieren gevolgd worden, en bij het transporteren van dieren, waarbij de procedure van het laden van de dieren is inbegrepen, moet voldaan worden aan bijlage I van Verordening EG 1/2005.

Vanuit mijn ervaring als dierenarts zijn op de aangeleverde video veel beelden te zien waar er duidelijk een (ernstig) verhoogd risico is op het veroorzaken van pijn of letsel van de getoonde dieren, en waar het welzijn van deze dieren benadeeld werd. Hieronder plaats ik een samenvatting van mijn observaties. De getallen tussen haakjes (minuten en seconden) geven enkele voorbeelden weer waar het genoemde gedrag te zien is op de video.

1. In de video werd getoond hoe de eenden gevangen worden door ze bij de nek op te tillen en te verplaatsen. Deze methode van vangen, hoewel niet gewenst, wordt momenteel door de sector algemeen gebruikt en gedoogd. De manier waarop deze techniek in de video werd gebruikt is echter zodanig ruw en onprofessioneel dat hier gesproken moet worden van het benadelen van welzijn van de dieren:
 - Eenden werden bij de nek of vleugel gehouden en heen en weer geslingerd om andere eenden op te drijven (2:33; 4:08; 5:35). Dit veroorzaakt veel stress en ongemak en dient geen redelijk doel.
 - Meerdere eenden werden bij de nek in één hand gehouden waarbij de nekken zodanig gebogen zijn dat de luchtweg daarbij in het gedrang zou kunnen komen (zichtbaar door de hele video). Beknelling van de luchtweg veroorzaakt benauwdheid en geeft een risico op verstikking. Dit is buitengewoon onaangenaam voor het dier. Het hangen van het hele lichaamsgewicht aan de nek, vooral bij een zijdelingse buiging van de nekwerfels net achter de kop zal pijn en ongemak veroorzaken.

- Eenden werden gedurende langere tijd bij de nek gehouden, bijvoorbeeld terwijl medewerkers stonden te wachten tot de volgende laad container werd voorgereden (3:56; 5:05; 24:00; 27:30; 32:13; 33:22). Het bij de nek opgetild vastgehouden worden is onplezierig voor de dieren en het dier moet hier zo kort mogelijk aan blootgesteld worden.
 - Aan het einde van de video zag ik dat achtergebleven dieren in de stal werden opgehaald door de medewerkers. Ik zag dat zij de eenden bij de nek oppakten en daarna hardlopend, met de eenden slingerend terugrenden naar de laadcontainers. Deze manier van handelen veroorzaakt stress en pijn bij de dieren.
2. Ik zag in de video dat op twee plekken wordt getoond hoe dieren dood gemaakt worden. Vanaf 5:12 zag ik dat twee eenden werden doodgeslagen tegen de muur. Vanaf 20:12 wordt getoond hoe een medewerker met de laars bovenop de kop van een jonge eend staat en het dier op deze manier doodt. In beide gevallen is de gebruikte methode niet humaan en niet toegestaan.
 3. Het plaatsen van de eenden in de lades van de containers werd veelal veel te ruw uitgevoerd. Ik zag op beelden in de video dat eenden van een relatief grote afstand en/of met onnodige kracht in de lades werden gegooid. Ik zag dat eenden soms in, soms op de rand en soms naast de containers terecht kwamen. Dit was vooral duidelijk bij het derde adres waar geladen werd (3:10; 4:33; 6:56; 22:50; 24:17; 26:44; 27:50 tot :55; 28:30; 33:11). Bij het laden van dieren werd onnodige opwindning en pijn niet vermeden.
 4. Ik zag in de video dat veel containerlades erg vol geladen werden met dieren. Hoewel ik geen maten van de containers heb, en geen gewichten van de dieren, vraag ik mij af of de beladingsnorm, zoals gesteld in Hoofdstuk VII onder E van bijlage I van EU Verordening 1/2005, hier wordt overschreden (3:50; 15:20; 16:45; 17:18; 31:22; 31:39).
 5. Ik zag dat medewerkers jonge eenden gebruikten om hun collega's te pesten of uit te dagen. Hierbij werden eendjes op of tegen mensen gegooid, er werd met een eendje tegen een persoon "geslagen", er werd met de eendjes gegooid (17:20 tot 18:13). Dit respectloos gedrag dient geen enkel zinnig doel, en veroorzaakt stress bij de dieren.

Aldus naar waarheid verklaard:

Plaats en datum:

Utrecht, 4 juli 2018

